

УДК 378. 013-014

THE INFLUENCE OF EDUCATIONAL INNOVATION ON THE CREATIVE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL SKILLS OF FUTURE MUSIC TEACHERS**ВПЛИВ ОСВІТНЬОЇ ІННОВАТИКИ НА КРЕАТИВНИЙ РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА****Pashchenko M./Пащенко М.І.**

ORCID 0000-0002-4011-1800

с.р.с.,ас.проф./к.пед.н., доцент,

*Municipal Institution «Uman Taras Shevchenko Professional College of Education and Humanities of Cherkasy Regional Council»**КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж ім. Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради»***Levchuk.O./ Левчук О.А.**

Ph.D.in Philology, as.prof./к.філол.н. доцент

*Department, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University**Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини*

Анотація. У статті обґрунтовано сутність освітньої інноватики як окремої галузі наукового знання. Представлено сучасні вимоги до професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва у розвитку креативних здібностей. Доведено доцільність використання інноваційних технологій у процесі формування творчої обдарованої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва у різних видах освітньої діяльності за нових ринкових умов. Визначено та охарактеризовано основні складові освітньої інноватики. Представлені загальні закони перебігу інноваційних процесів. Висвітлено риси професійності педагога, що забезпечують умови для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності, сприяють розвитку творчого самовираження.

Ключові слова: освітня інноватика, загальні закони перебігу інноваційних процесів, студенти.

Abstract. The article substantiates the essence of educational innovation as a separate field of scientific knowledge. Modern requirements for the professional training of future music teachers in the development of creative abilities are presented. The expediency of using innovative technologies in the process of forming a creative gifted personality of the future music teacher in various types of educational activities under new market conditions has been proven. The main components of educational innovation are defined and characterized. The general laws of innovation processes are presented. The features of the teacher's professionalism, which provide conditions for self-realization of students in various types of theoretical and practical activities, contribute to the development of creative self-expression, are highlighted.

Keywords: educational innovation, general laws of innovation processes, students.

Вступ. Творча активність – це властивість особистості, яку слід розвивати у кожного студента, незалежно від рівня розвитку його творчих здібностей. Завдання вищої школи – виявити і розвинути їх в освітній діяльності. Розвинути креативні професійні здібності – це означає озброїти майбутнього фахівця способом діяльності, навичками виконання майбутньої роботи, створити умови для розвитку обдарованої особистості.

Метою дослідження є проблема формування творчої обдарованої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі використання

інноваційних технологій навчання, заохочення, сприяння і проведення комплексної роботи, спрямованої на забезпечення умови для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності.

Основний текст.

Творче самовираження не виключає репродуктивного самовираження студентів освітній діяльності. У процесі використання інноваційних технологій навчання розвиток творчого самовираження удосконалює старі і створює нові знання, навички і вміння, розширює межі їх застосування, підвищує рівні оволодіння ними, репродуктивна діяльність збагачується елементами творчої діяльності студентів.

Творча активність і творча діяльність - взаємопов'язані і взаємообумовлені поняття. Творча активність є динамічною умовою становлення і реалізації творчої діяльності при сформованості творчої активності. Виховання і розвиток творчої активності дозволяє підготувати студентів до професійної діяльності, вчить долати труднощі, успішно працювати в екстремальних умовах, розв'язувати раціональні завдання, бути винахідливим в умовах виконання щоденної професійної роботи.

Пошуки у цьому напрямі вели психологи і педагоги Пономарьов Я.О., Лук О.Н., Леонтьєв А.Н., Тихомиров О.К., Ковальов А.Г., Якобсон П.М., Моляко В.О., Івахненко Л.І., Анічкін С.О., Волков І.П. Васянович Г.П. та інші.

Виклад основного матеріалу дослідження В межах існуючої системи є різні моделі навчання. Г.Васянович пропонує класифікацію моделей навчання:

- трансляційна модель;
- формуюча модель;
- розвиваюча модель;
- активізуюча модель;
- вільна модель[3].

Педагогічна технологія означає ланцюжок логічно впорядкованих навчальних кроків, актів і циклів у процесі навчання і передбачає формування цілей через результати навчання. Необхідно перетворити навчання у своєрідні технологічні процеси з гарантованим результатом.

Для педагогічних технологій характерним є систематичний підхід врахування досягнень педагогіки, психології, соціології, теорії управління тощо. Метою педагогічних технологій є не накопичення знань та вмінь, а постійне збагачення досвідом творчості і формування механізму самоорганізації і самореалізації особистості. Реалізація такого завдання вимагає іншого підходу до навчання, до виділення і моделювання видів діяльності, допомагає виробити у студентів активне ставлення до довкілля. Враховуючи, що сучасна модель освіти включає: предмет пізнання, способи діяльності, досвід творчої діяльності, емоційно-ціннісне ставлення до світу, вона передбачає взаємозалежність рівня розвитку та успіху у навчанні. Тому від студентів викладачі вимагають самоорганізації, організації освітньої діяльності, розвитку аналітичних здібностей, умінь пізнавальної діяльності, самостійність, творче ставлення до завдань. Успішність навчання залежить від сформованості мотиваційної сфери, наявних знань, ціннісних орієнтацій та установок.

Викладачі відкривають у студентів можливість процесу самореалізації себе як особистість. Творчі студенти досягають засобів саморегулювання, самооцінки і внутрішнього стимулювання, що веде до комфортної душевної рівноваги.

Розвиток особистості на всіх етапах її життєдіяльності – це умови, засади всебічного розвитку особистості, забезпечення її творчого потенціалу, реалізації здібностей, зростання компетентності, удосконалення отриманих знань, умінь, навичок у майбутній професійній діяльності.

Вивчаючи інноваційні процеси у галузі освіти, інноватика як наукова дисципліна покликана розкривати сутність їх наукового проектування і мистецького втілення, виявити закономірні зв'язки між традиціями і новаціями, обґрунтувати моделі системних нововведень в установах і закладах освіти.

Основними *складовими освітньої інноватики* є:

- 1) теорія створення інновацій у системі освіти;
- 2) методологія сприйняття, оцінки та інтерпретацій нового у соціології, дидактиці, психології, педагогічному менеджменті;
- 3) технологія і досвід практичного застосування освітніх інновацій [1].

Виділяють дослідницькі завдання *освітньої інноватики*:

- обґрунтування її місця у системі загальнонаукового і соціально-психологічного знання;
- висвітлення основних функцій та їх роль в теоретичному осмисленні шляхів реформування системи освіти;
- визначення перспектив функціонування, розвитку і управління освітніми закладами;
- застосування і впровадження освітньої інноватики як критеріальної оцінки перспективного педагогічного досвіду;
- розроблення понятійно-категоріального апарату освітньої інноватики;
- розкриття тенденцій розвитку інноваційних процесів у системі національної освіти;
- підготовка рекомендацій щодо практичного втілення інноваційних процесів.

Перспективними напрямками освітньої інноватики є:

- ✓ інноватика як окрема галузь наукового знання;
- ✓ інноваційні процеси в освіті як предмет методологічного дослідження;
- ✓ наукова проблематика інноваційних процесів у сучасній філософії освіти;
- ✓ стратегічний розвиток засад теоретичної освітньої інноватики;
- ✓ суперечності інноваційної діяльності і способи їх розв'язання;
- ✓ оновлення освітньої практики на основі соціально-психологічних закономірностей розвитку інноваційних процесів;
- ✓ зміст, структура і функції освітньої інноватики;
- ✓ прикладні аспекти обґрунтування освітньої інноватики;
- ✓ інноватика у системі наукового знання;
- ✓ необхідні і достатні умови реалізації інноваційних процесів у освіті;
- ✓ норми інноваційної діяльності тощо.

Виділяють типи навчання:

- 1) підтримуюче;
- 2) інноваційне;
- 3) шокове[1].

Інноваційність відносять як до дидактичної організації навчання, так і до її соціально значущих результатів. У розвитку теорії освітнього процесу в сучасній педагогіці є шляхи:

– модернізація традиційного навчання, його переорієнтація на ефективну організацію засвоєння визначених соціальних зразків, досягнення чітко фіксованих еталонів;

– інноваційний підхід до освітнього процесу, де головною метою є особистісний розвиток студентів, їх здатність оволодівати новим досвідом на основі формування творчого і критичного мислення, рольового та імітаційного моделювання, пошуку, визначення особистісних сенсів тощо. Перевага надається активним формам і методам навчання.

Тенденція до неперервності освітнього процесу потребує структурного і змістового його оновлення. Відбувається процес інтеграції різних підходів до навчання у світовій практиці, виникла потреба вчителів у нових освітніх технологіях.

Визначають загальні закони перебігу інноваційних процесів:

- закон незворотної дестабілізації інноваційно-освітнього середовища;
- закон фінальної реалізації інноваційного процесу;
- закон стереотипізації освітніх інновацій;
- закон зворотності освітніх інновацій.

Інноваційні педагогічні технології спрямовуються на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної діяльності. В основі оновлення методів, прийомів навчальної діяльності мають бути гуманістичні стосунки, партнерські відносини, принципи рівноправного діалогу викладач-студент. Визначальною спрямованістю такої роботи є розвиток самостійності студентів, їхньої пізнавально-дослідницької діяльності, систематичне формування у них вмій відстоювати свою точку зору, оцінку життєвих фактів і явищ, власні погляди, переконання та ідеали.

У педагогічний процес впроваджуються інноваційні технології: інформаційні, комп'ютерні, інтегровані курси, модульно-кредитне навчання, модульно-розвивальне навчання, рейтингова система оцінювання знань, активні методи навчання, дистанційне навчання тощо. Тому визначальна роль у формуванні творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва належить викладачу, його творчості.

Для розвитку творчої уяви використовують комплекс вправ, рольові та ділові ігри, моделювання професійних завдань на кмітливість, які ламають стереотипи. У ході занять студенти вчаться користуватися методами генерації ідей. Важлива роль для розвитку творчого мислення студентів, має опанування системним оператором, або схемою талановитого розв'язання завдань[1]. Інноваційні педагогічні технології спрямовуються насамперед на забезпечення умов для самореалізації студентів у різних видах теоретичної і практичної

діяльності.

Від педагога вимагається система послідовних дій, направлених на досягнення цілей освіти які висувуються сучасним суспільством. Діяльність педагога включає *напрямки*:

- конструктивна діяльність;
- організаційна діяльність;
- комунікативна діяльність;
- гностична діяльність[1].

Важливими умовами міцного засвоєння знань і умінь, застосування їх на практиці є: мистецтво педагога викликати інтерес до предмету та активне відношення студента до освітньої роботи.

Освітній процес в умовах закладів вищої освіти повинен:

- ✓ бути імітацією того середовища, в якому будуть жити і працювати студенти;
- ✓ містити у собі конкретну мету, і проблеми діяльності;
- ✓ забезпечувати формування у студентів здатності вирішувати практичні задачі, змінювати та покращувати той предметний світ, в якому вони живуть і працюють.

Інноваційні технології навчання впливають на проблеми формування творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва, сприяють проведенню комплексної роботи, спрямованої на забезпечення умов для самореалізації студентів. В основі лежить принцип безпосередньої участі, який зобов'язує викладача зробити кожного студента учасником освітнього процесу що шукає шляхи і способи вирішення проблем. Інноваційні технології навчання формують моральний, інтелектуальний, фізичний, естетичний розвиток студентів, впливають на зростаючу активність студентів у відношеннях з оточуючим світом, розвиток творчого самовираження.

Література:

1. Haluzinska M.I. , Слупіцька С.М. Participant of the international scientific-proctical conference. «THE MOOULAR AND DEVELOPING TRAINING OF THE FUTURE SPECIALISTS IN THE CONDITIONS OF THE DIVERSIFICATION OF EDUCATION» № be 14-011 I-st degree December 7-8 Belarus (8 HOURS) 2020.

2. Пащенко М.І. Інноваційні технології навчання: словник-довідник. Умань: ПП Жовтий, 2016. 194 с.

3. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості вчителя: навчальний посібник. Київ.: ІСДОУ, 1994. 112 с.

4. Сисоєва С.О. Педагогічна творчість учителя: Визначення, теоретична модель, функції підготовки // Педагогіка і психологія. - К.: Педагогічна думка, 1998. 255 с.